

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Biserica

și scăderea populației bănățene.

Am ascultat deunăzi conferința unui medic despre *depopularea Banatului*. Un studiu documentar pe bază de date luate la fața locului în trei comune: Iablanița, Banloc și Vărădia. Rezultatul e îngrozitor, populația Banatului se stinge cu pași repezi; provincia noastră, Banatul nostru drag este în marginea unei prăpăștii, dela care se impune o încordată și grabnică salvare.

Desigur că — așa cum bine observa tânărul doctor Petru Rămneanțu — bisericii îi revine un rol de căpetenie în această operă de asanare. Indiferent că „Astra” sau „Astra bănățeană” a inițiat-o, dorind să o continue sub auspiciile sale. Biserica totdeauna, dar astăzi mai ales are un cerc de activitate aproape ilimitat. Nu se poate presupune abaterea ei dela o problemă vitală, știut fiind că populația este înșasă esența bisericii vii și lucrătoare aici pe pământ.

Ca totalitate a dreptcredincioșilor bănățeni, biserica noastră de aici are de-acum un mare postulat: refacerea populației scăzute. Organele constitutive ale bisericii, consiliul, epitropia și adunarea parohială conduse de preot și secundate de societățile religioase F. O. R., „Oastea Domnului”, cele culturale, casele naționale, trebuie urgent și bine mobilizate împotriva pericolului ce bate stăruitor la ușă. Și ca totdeauna, răul este a se combate prin lupta împotriva cauzelor de căpetenie: desfrâul, luxul, alcoolismul; luptă împotriva materialismului copleșitor și a egoismului hrăpăreț.

Zi de zi, de dimineața și până seara, folosind orice moment, orice împrejurare, biserica trebuie să stea în luptă cu aceste puteri ale întunerecului. Amvonul ei nu-i voie să amuțască un singur moment; ca postul mai avansat într-o bătălie, ca un cartier diriguitor de operații, amvonul să se agite în permanență,

căci numai așa oastea se animează, făcând să mijcască izbânda. Și, precum în oaste conducătorii stimulează periodic curajul trupelor cu faptele lor, așa preotul e dator să dea întâiul exemplu de curaj și abnegare. El va cerceta neîncetat pe păstorii săi, sfătuindu-se cu ei, laudându-i sau certându-i. Cum bine spunea părintele Dragulescu despre „păstorul cel bun”, acesta tot ocolindu-și turma *nu o lasă să se respire!* O ține adunată, ca mai ușor să o poată păzi de lupul cel răpitor.

Cine este lupul răpitor? Este păcatul, este răul în toate formele lui. Păcatul luxului răpește inima femeilor noastre când ele iubindu-și corpul lor îl răsfață cu găтели hibride, iar casa o pustiesc de copii; păcatul beției, germinând în acelaș dăunător egoism răpește mintea bărbaților cari otrăvindu-și cu riscul averii trupurile lor, nu se mai pot griji de întreținerea unui copil. Iar relele celelalte, neînțelegerile, certurile se țin de-acum lanț dând naștere la divorțuri și la o serie întreagă de desagregări sociale și morale.

Dar această depopulare a Banatului este și o mare problemă națională.

Când leagănul românismului ales amenință să devină pustiu, slăbind și o rezistență marginală ce se reclamă îndeosebi tare, cercurile conducătoare ale Statului nu pot sta nepăsătoare. Biserica și organele ei le vor sesiza ori de câte ori prilejul e dat. Și, în acest, chip preotul și oastea lui creștină militează în cadrul problemei noastre. La nevoie au să și veghiceze că oare aceștia își fac datoria lor toată. Sau funcționează ca asistența sanitară din Luncavița unde în iarna acestui an preotul a dus la groapă aproape 50 trupuri plâpânde de copii.

Desigur preoții au datoria să sesizeze îndată răul, mijlocind stăvilirea lui! Scăderea populației bănățene la un moment dat înseamnă întunecime și pe orizonturile bisericii noastre de aici. Iar Domnul nostru Iisus Hristos a venit *lumină în lume!*

Revoluția religioasă a călugărului Sofronie.

Estras din opul lui Rubin Patiță

de preotul Ioachim Dabici.

Cele ce se statoriseră în sinodul bisericii ortodoxe ținut la Bălgrad sub episcopul Atanasie despre unirea bisericii gr. ort. românești din Ardeal și Ungaria cu scaunul papal dela Roma — turmei credincioase nu i se va fi publicat, iar lumea străină ținea, că acum toți Românii au primit a fi uniți.

Faptele ce au urmat după acest sinod adevăresc contrariul, deoarece poporul mirean și foarte, foarte mulți preoți, nu voră a ști nimic de unire și în mai multe sate și orașe locuitorii români auzind de unire, nu o recunoșteau și alungau din mijlocul lor pe acei preoți cari se declarau uniți.

Răsvătiri, apoi execuții militare urmară contra acelor cari nu voiau a se mărturisi de uniți.

Astfel de tulburări durează peste 80 de ani și sub împărăteasa Maria Terezia iau o formă de tot aprinsă, din care cauză — dar mai ales în urma intervenirii împărătesei Caterina II din Rusia, împărăteasa fu nevoită a da pentru biserica ortodoxă română un edict de toleranță la 13 Iulie 1759.

În acest an călugărul Sofronie petrecea la curtea metropolitului sârb din Carlovăț. Sofronie era român, născut în comuna Cioara, comitatul Albei-inferioare și avea numele de Stan Popovici.

Petrecu mult timp în România și se întoarsă în comuna sa natală la 1756.

Când a început lucrarea în contra unirii se întitula „Vicar a sfântului sobor din Carlovăț”. Era bine făcut, negricos la față și purta barbă și păr lung. Avea o fire aspră și aprinsă, în lucrarea sa se știa folosi de toate mijloacele ce duc spre scopul propus.

Apostolia sa contra unirii a început-o în comitatul Hunedoarei, apoi Albei-inferioare și pe Mureș în sus, cauzând o ferve mare în popor, încât acesta începu să alunge pe preoții uniți din biserici, ba chiar și din locuințele lor.

Guvernul temându-se de o revoluție, dete ordin de a aresta pe acest călugăr. Oficialii Hunedoarei încă la anul 1759 l-au aruncat în temnița din Bobâlna, dar câteva sute de români înarmați cu strașnice ciomege năvăliră în curtea comitelui suprem Ladislau Balog, care locuia în Geoagiul de jos și cerură cu tărie eliberarea călugărului.

Comitele înlânzea poporul cu vorbe frumoase și îi trimise cu cererea lor la guvernul

din Sibiu. Poporul se depărtă, iar guvernul înțelese de aceasta, dete poruncă ca sub paza de soldați, în timp de noapte, călugărul să fie dus în fortăreața din Bălgrad.

Dar până a nu se împlini dorința guvernului vreo 600 români din comitatele Zărand, Hunedoara, din scaunul Orăștiei și din ținutul Abrudului năvăliră în 13 Februarie 1760 spre sară sub conducerea unui protopop din Săliște în Bobâlna, sparseră temnița, legară și bătură pe păzitori și eliberară pe călugăr.

El pleacă de-acum cu poporul pe valea Geoagiului de jos spre munți în comitatul Zărandului unde își putu urma propaganda contra unirii fără nici o frică, căci acum poporul îl apăra cu puterea.

Aici organiză călugărul aceea inișcare înfrișată, care zguduă toată biserica unită.

Curtea din Viena ajunsă acum în o nouă încurcătură, prin neașteptata revoltă a lui Sofronie. Împărăteasa Maria Terezia pe lângă toate sfaturile contrare, voi să ncerce a face cu buna și dete o proclamație prin care 153 de comune erau provocate a împlini legătuelile lor din 1759 făgăduindu-le ertare de toate abaterile săvârșite, li-a promis a le trimite episcop neunit, de care neuniții nu mai aveau.

Guvernul eliberă pe toți preoții și mireni cari erau în închisoare pentru „schismă” dar sub obligământ că de aici înainte nu vor mai tulbura „sfânta unire”.

Când s'a publicat această proclamație, călugărul Sofronie era în Zărand unde fusese primit de popor cu mare bucurie și alai. S'a pus a instigat poporul contra proclamației și prin oamenii săi a trimis la cele 158 de comune, cari erau provocate a da 'napoi uniților bisericele răpite.

Proclamația a rămas nulă, căci poporul răspundea, mai bine ne dăm viața decât legea și biserica. Acest răspuns s'a dat în scris de o adunare de popor ținută la Deva în postul Paștelor.

În acelaș timp, prin lunile Aprilie și Mai multe comune la îndemnul călugărului alungară pe preoții uniți și își reluau bisericele răpite. Bălgradul și tot jurul urmară în acelaș chip, nemi pomenind de ținutul Zărandului unde nu mai era picior de unit.

Poporul asculta de Sofronie ca de un stăpân care le spunea că de se vor lepăda de unire, vor primi toate privilegiile ce au Sârbii, precum și episcop român neunit. Așa că mișcarea aceasta sângeroasă avea și fond politic. Sofronie striga deregătorilor: a trecut puterea domnilor. Acum noi suntem domni.

Sufletul Românului era dornic de libertate

și răzbunare față de asupritori întocmai ca mai târziu sub Horia, Cloșca și Crișan.

Centrul revoluției bisericești a lui Sofronie a fost ținutul Zărandului tot așa cum în 1784 și 1848 tot ținutul Zărandului forma centrul revoluțiilor.

Sofronie cu poporul merse în 14 Mai 1760 la Abrud, luă dela uniți cu puterea biserica și sluji el sf. liturgie. apoi cutreeră toate satele, pretutindeni alungând pe preoții uniți, luându-le chiar și locuințele.

În 24 Mai merse la Câmpeni unde era târg de țară. Poporul auzind că e acolo Sofronie, părăsi târgul și se adună în jurul casei lui Coieți unde era găzduit călugărul. Aici vorbi Sofronie cu atâta vâlvă, încât înflăcăără tot poporul contra bisericii papiste.

Administatorul Domeniului erarial Anton Imecs trimite soli la călugăr să se legitimeze înaintea lui.

Călugărul însoțit de imensa mulțime de popor merse la administrator care se zăvori în în casă, timp de o oră ținură casa împresurată după aceea se duseră la preoții uniți și îi isgoniră din sat.

Pe la ora 3 pleacă spre Abrud. Pe drum poporul întâlnește pe prota unit din Roșia, Alexandru Aron, îl luară la bătaie și poate l-ar fi omorât, de nu-l scotea Sofronie. (Urmează)

Din nou problemele bănățene.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

În numărul trecut al Foi Diecezane ne-am ocupat de studiul interesant asupra depopulării Banatului, întreprins de d-l Dr P. Rămneanțu la Vărădia, și am văzut concluziile, cari se desprind din acel studiu bine documentat. El constituia partea I-a a unei anchete ce s'a făcut de subsecția eugenică și biopolitică a „Astrei” și de institutul de igienă și sănătate publică din Cluj de sub direcția d-lui prof. Dr I. Moldovanu.

Partea II-a tratează despre rezultatele anchetei demografice din comuna Banloc, județul Timiș-Torontal, pag. 52. Din cuprinsul cap. I desprindem, mediul extern, compoziția populației și modificările cari au avut loc în structurile ei dela 1836-1933. Cap. II. Distribuția populației pe starea economică, culturală, socială și igienică, în Iunie 1934. Cap. III. Mișcarea populației dela 1779-1933. Acest capitol deosebit de important cuprinde următoarele sub capitole: a) Născuții vii. b) Fertilitatea femeilor, α) Influența factorilor normali asupra fertilității, β) Influența factorilor patologici. c) Decesele.

d) Sănătatea populației în Iunie 1934 și cauzele de deces dela 1920-1933. e) Excedentul natural. f) Căsătoriile și divorțurile. Cap. IV. Emigrările. Cap. V. Familiile stinse și familiile fără descendenți direcți. Cap. VI. Cauzele depopulării. Concluzii. Scris cu multă pătrundere de spirit, aparat strict științific, graficele, statisticele, calcule cu multă exactitate făcute în mod explicativ, ne arată tot mai palpabil *existența unui rău, care se întinde tot mai mult și față de acest pericol trebuie într-o formă oarecare reacționat.*

Și din acest studiu desprindem *Concluziile*, din cap. VI.

„**Depopularea** comunei Banloc s'a produs în special prin emigrări și mortalitate urcată și mai puțin în urma natalității scăzute.

a) **Emigrarea** celor 508 locuitori sau chiar mai mulți, a avut loc continuu în cursul intervalului dela 1920-1930. Cauzele plecării au fost economico-sociale. Cei emigrați cu familia întreagă, în majoritate fiind săraci s'au dus cu gândul nu numai pentru a-și câștiga existența mai ușor în alte regiuni, ci cu dorința de a aduna avere. Cei plecați individual, muncitori necvalificați sau meseriași și industriași, au fost nevoiți să-și părăsească comuna din cauza, că părinții în cele mai multe cazuri n'au voit sau nu au putut să le dea capitalul inițial necesar deschiderii unui atelier dealtfel util în comună.

b) **Mortalitatea** atât în general, cât și în special, cea infantilă, cea din vâsta preșcolară, a adolescenților și chiar a adulților, dela data de când avem înregistrări și până în 1935 a fost foarte urcată, având proporții mai mari decât satele din Transilvania.

Între proporțiile urcate a mortalității generale și infantile și între condițiile economice, culturale, sociale și igienice rele a populației, am aflat asociații foarte apropiate.

În fiecare grupă de vârstă a populației, stările patologice și bolile diagnosticate în cursul examenului medical s'au suprapus cauzelor de deces stabilite dela 1920-1933 și sunt în asociație pozitivă cu factorii patologici primari evidențiați în cursul anchetei din casă în casă. Lipsa totală a ocrotirii mamei și copilului din prima vârstă, alimentația defectuoasă din toate vârstele copiilor și chiar a adulților, lipsa de educație igienică în general și în special față de tuberculoză sunt condiții pe cari se grefează cele mai multe boli.

În majoritate acești factori pot fi combătuți și eliminați prin agenții medicinei preventive.

c) **Natalitatea** dela 1927 încoace a început să se reducă simțitor, nu din cauza numărului mic de femei în stare de procreare, nici din

cauze biologice, fiindcă atât bărbații cât și femeile adulte au sănătatea fizică destul de normală deși frecvența îmbolnăvirilor poate că e cu ceva mai urcată decât în alte regiuni, ci din cauze voite.

Prin mijloace anticoncepționale 32·8% din femei și-au redus fecunditatea, iar prin avorturile provocate 57·8% și-au diminuat fertilitatea.

Femeile cari acum au vârsta de procreare, nasc în medie generală 3, 1 copii, cele înstărite nasc 2, 5, iar cele sărace nasc 3, 5 copii. Familiile sărace au mai mulți copii decât cele înstărite fiindcă consideră brațele de muncă ale copiilor un capital de care au nevoie la bătrânețe.

Cauzele reale ale fertilității voite reduse nu sunt condițiile economice rele, ci depresiunea sufletească, lipsa conștiinței de răspundere, gustul pentru lux, lipsa simțului de economie și evitarea fărâmițării averii.

d) **Famițiile fără descendenți direcți**, se mulțumesc ca la bătrânețe să fie susținute, contra dreptului la moștenire, de oricine, chiar de nemți cum în unele sate din Banat s'a și întâmplat.

În Banloc, locul numai a două familii a a fost luat de nemți.

e) **Îmbătrânirea populației.** Datorită natalității din ce în ce mai redusă și mortalității infantile urcate și din cauza emigrării în special de tineri, populația dela recensământul din 1910 până la 1930 a îmbătrânit simțitor dar nu catastrofal ca în Vărădia.

Astfel, dacă nu se vor lua măsuri urgente contra mortalității infantile, mai târziu orice intervenție pentru refacerea numerică și structurală a populației cu siguranță va da eșec din cauza unei proporții prea mici de locuitori tineri capabili de procreare" (pag. 52).

Aceste sunt constatările reale ale medicului bănățean. Ele însă depășesc specialitatea unui medic și iau o altă înfățișare decât cea medicală, au aspectul social, național, de aceea orice factor de răspundere al vieții noastre din Banat, trebuie să-l preocupe în legătură cu manifestările zilnice ale funcțiunii sale, numai așa se poate începe munca uriașă de refacere a unei provincii muribunde.

Am crezut că fac un lucru util, când am desprins din aceste studii ale d-lui Dr P. Rămneanțu concluziile anchetelor demografice a celor două comune: **Vărădia și Banloc.**

Așteptăm ca și studiul de sinteză al „*Depopulării Banatului*” să fie publicat și din el vom înțelege și mai mult străduințele mari ce vor trebui fi depuse pentru ridicarea Banatului nostru!

Săptămâna.

„Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să și-l pună pentru prietenii săi”.

Ioan cap. 15, vers 13.

Am stat de vorbă cu un tânăr, de altcum cu bună reputație și multă dragoste de Neam și Lege, care a petrecut opt zile de-a rândul în județul Mehedinți în preajma alegerii de acolo.

Ceeace au scris ziarele despre „luptele electorale” au fost simple imagini șterse a unor „ciocniri de principii”, pe lângă îngrozitoarele relatări ale unui vizitator independent de „principiu politic”.

Se zice, că ambulanțele sanitare circulau ca în vreme de război. Iar casele sunt presărate de stropi de ură concretizată în lovituri, vânătăi și sânge.

„Războiul cel dintre noi!”

Între frații creștini de aceeași lege și credință, se dau lupte îngrozitoare pentruca cutare „principiu” să învingă.

Ca un abonat al „Curentului” am avut prilejul să văd pagina întâia cu titlul „Frontul dela Mehedinți” din numărul de Duminecă 16 Februarie. Este elocventă și sugestivă!

Luminătorii satelor, *preotul și învățătorul*, n'au lipsit din acest genial clișeu, figurând ca eroi principali ai „frontului dela Mehedinți”.

Ceeace au făcut politicienii, dealtcum societți iubitori de Neam și Lege și cum și-au văzut rosturile și treburile înfăptuite, nu ne este îngăduit a discuta și nici nu ne-ar privi. Faptul în sine că publicistica românească dă acestor lupte titlul și înfățișarea de „frontul dela Mehedinți” ne pune într'o lumină penibilă.

Cum vom mai putea vorbi de mărețele serbări din vara anului 1935, ocazionate de un rodnic și înalt gând realizator, ca despre serbările din Vânjul-mare ale d-lui **Costescu?**

Cum s'a transformat în cartier general de război cu sânge Turnu-Severin, cea dintâi cetate cucerită de geniul roman, care nouă bănățenilor ne-a fost un sprijin atât de prețios în vremuri grele.

Turnu-Severin al d-lui **Costescu** și al d-lui **Paulian**, ceice o viață întreagă au jertfit totul pentru propășire și demnitate națională.

„Războiul cel dintre noi” s'ar fi putut începe ori-unde — judecând după actualitatea noastră — numai la Turnu-Severin... *nu.*

Frații au sângerat. Frații pentru cari iubitorii lor părinți, marele Costescu și însuflețitul Paulian, au sângerat în temnița ostaticilor cu îngrozitoare privațiuni morale și fizice, în această săptămână, dela ghioagă până la glonț, au arătat o vreme anormală.

*

M. Deshumbert în cartea sa „Pe lumea asta” (tradusă în românește de P. Moșoiu), are ca motto următoarele cuvinte din sf. Scriptură: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul să și-l pună pentru prietenii săi” (Ioan cap. 15, vers 13).

„Ne gândim rar la suferințele altora. Multe-s pricinile unei asemenea nepăsări. Cele mai de seamă sunt:

„Pe străzi, în tramvae, în cafenele și în alte locuri unde dăm cu ochii de lume, nu vedem nici un semn de durere, fiindcă cei ce sufăr își înăbușă lacrimile, și adesea, chiar pun un zâmbet pe buzele lor.

„Bolnavii nu-i vedem. Ei zac acasă la dâșii sau în spitale și la dâșii nu ne gândim.

„Și nevăzând nicăiera durere, noi uităm că există durere.

„Afară de asta adesea suntem absorbiți de suferințele noastre personale sau de treburile noastre, sau chiar de plăcerile noastre și n'avem vreme să ne gândim la alții”.

În lumina faptelor săptămânei, când „argumentul electoral” este atât de contondent folosit, ce am putea răspunde Domnului la marea Sa iubire de oameni, când își jertfește pe unicul Său Fiu și își pune sufletul pentru noi prietenii lui?

Ce justificare avem față de sadismul cu care urmărim „frontul dela Mehedinți” tocmai în săptămâna Brânzei?

Așa mulțumim Domnului pentru jertfa Sa mare și mică?... Așa cinstim memoria celor 800.000 de însângerați pe locul de onoare, pentru noi nevrednicii?... Așa se mulțumește jertta celor doi mari mehedințeni Costescu și Paulian pentru înălțarea colțului lor drag?

„Fă rânduială casei tale, că tu vei muri” zice Domnul la 4 Împărați 20, 2; iar Psalmistul spune: „Fratele nu izbăvește; au izbăvi-va Omul? Nu va da lui îmblânzire pentru sine?”

*

Grozăvia săptămânei se eschide din cadrele unei vieți creștinești, și chiar din umbra ei, căci mai spunea odinioară Psalmistul: „Mila și adevărul s'au întâmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat” (Psalm 48, v. 11). Pr. Traian Constantin.

Creșterea tinerimii.

Sfătueli cu creștinul dela sate.

De preotul Sinesiu Bistreanu.

Era în Nazaretul Galileii, iar înaintea casei Mariei străjuia un smochin bine îngrijit; și fiindcă se ivise primăvara, frunzele îi dădeau înfățișarea unei podoabe a firii. Prin atingere amintesc că acest arbore îl sădise bătrânul Ioachim din prilejul nașterii fiicei sale.

Mijea de ziuă. Aerul de dimineața era prielnic plămânilor bătrânului tâmplar Iosif, care istovit de muncă și de anii ce îi împovărau corpul, puțin se bucura de odihnă.

Răzâmându-și obositul corp de ușiorul tindei, resfira degetele drepte prin barba-i argintie, ascultând — cu evlavie par' că — veselul cântec al mierlei ce sta pitulată printre crengile stufosului arbore și șoptea încetișor: ce creatură micuță a Făcătorului și cât e de fericită și mulțumită cu ceea ce îi îmbie ziua de astăzi, dar omul — această creatură aleasă a Făcătorului — când e el îndestulat cu starea sa? Și nemulțumirea aceasta a noastră derivă din împrejurarea că n'avem credință în marele Făcător, care e milostivul binefăcător și a cărui bunătate n'are sfârșit; iar îndoiala noastră atunci încetează când ochiul nostru nu ajunge a-i vedea iubirea, iar înțelepciunea sa acolo își are începerea unde nouă ni se sfârșește gândirea. Ar trebui s'o știm însă, că Făcătorul e soarele minții și al inimii.

Adâncit în gânduri, se trezește că la poartă se adunase o gloată numeroasă: bărbați și femei, feciori și fete, cu toiege în mână și străicutele cu merinde în spate. Mai erau și măgărușii cu desagi împovărați, dovadă că erau pregătiți pentru un drum mai lung.

„Bine ați venit, tovărași iubiiți!” îi agrăește el cu blândețe, și deschizând ușa dela curte, le zice: „D'apoi mai poftiți o leacă aici, că o să dau și eu zor Mariei să se pregătească de drum”.

„Griji, să nu opăcim, că Ierusalimul e cam departe și am vrea să fim cei dintâi”, zise un drumeț mic de stat și cu pistrui pe obraz.

„Are dreptate nenisorul Manase”, vorbi un flăcău năltuț și cu privirea isteată. „Că și tăicuțul îmi cricise d'acasă, să ne grăbim, căci la sărbătoarea asta a Paschei vin mulți din întreaga țară și că vin și păgâni în oraș ca să fie de față la desfășurarea marelui ce îmbie marea sărbătoare”.

Fără multă zăbavă se ivește și Maria cu 'n băiat ca de doisprezece anișori; iar acest băiat avea o înfățișare plăcută, că era năltuț și sub-

țirel, fața-i albă ca floarea crinului și ochii albaștri ca seninul cerului, și acești ochi oglindeau o deosebită blândeță și multă bunătate.

„Ce, Marie! N'ai de gând cumva să iai și pe micul Iisus la Ierusalim?” o agrăi o femeie mai în vârstă.

„D'apoi mă rugase atât de stăruitor, iar fiind el bun și ascultător, îmi lipsea tăria să-i refuz cererea” zise Maria.

„Bine... dar curând are să obosească, și-ți va pricinui neplăceri”.

„Ne-am îngrijit noi și pentru astfel de neplăceri și opăceli, că urechiatul ăsta va fi în stare a duce în spatele sale și trupul plâpând al lui Iisus!” răspunse Iosif, care tocmai scosese un măgăruș, ce avea înșeuat desagul cu merinde.

„Apoi cu Iehova înainte!” rosti Manase, ieșind în stradă.

„Și, El milostivul, ne însoțească cu brațul său puternic!” zise bătrânul Iosif, făcând o mare închinăciune, și cu adâncă recunoștință în suflet, continuă: „Și vedeți tovarăși dragi, că pornim la drum într-o dimineață de primăvară, ai cărei zori se ivesc din ceața aceea nebuloasă și priviți-o, ce luciu auriu ne arată valea aretului. Cerul e sterp de nouri și — puțin — dacă colnicioara din dreapta mai îmbie vederii conture slabe de umbră; dar o să avem o zi caldută și razele soarelui o să ne moleșească, ceace e prielnic micului călător Iisus, că acest drum e pentru el întâiul prilej de oboseală.

Băiatul cu pletele aurii și ochii blânzi, privi — covârșit de bunătate — spre bătrân, și aprins la față, zise: „Oboseala mi se răspătește, că vezi cum lumina soarelui se rotunzește și ia înfașurarea unei flințe vii, iar priveliștea se mărește tot mereu, și... vezi... în vale, că ochilor noștri se îmbie oaze și sate și orașe, livezi și arături, flori de cireși!”

În orașul Ierusalim era adunată o mare de lume, căci erau oameni din toate neamurile Asiei; veniseră Evreii spre a prăznui Paștile în templul cel mare și mai sosiseră Eleni și Romani și alte neamuri păgâne spre a admira măreția desfășurării acestei serbări.

Ceice sosiseră din provincie își dădeau întâlnire 'nainte marelui templu, adecă a bisericii, ... și se salutau, dându-și bineța curioși, și veseli urcau treptele templului, iar între aceștia era și Iisus cu părinții lui.

Iisus nu mai fusese în Ierusalim și'n acest timp. Și întrând el aci, îl săgetă ceva tainic prin inimă, și își zicea: „Oare n'am mai fost eu cândva p'aci?”

Cucerit de momentul acesta și adânc mișcat, nu era în stare a grăi cavânt și pășia încet și cu modestie.

Nu tot așa de modești erau ceilalți; ei erau gălăgioși și vorbăreți fără rost, căci ei mai fuseseră și altădată p'aci.

Privea Iisus cu admirare mărețele colonne ale templului și îl atinge ca o vrajă perdeaua cea mare din frontul templului carea se mișca încet ca de o adiere de vânt. Îl atingea plăcut această priveliște, dar îi displăcea pân'la desgust vorbăria aceea gălăgioasă a mulțimei, și își zicea: de ar fi numai nițică liniște și ar trebui să aud ceva tainic în acest lăcaș.

Pe neobservate se smulge de lângă mama sa și se apropie de acele mărețe colonne, și acolo nimerește o ușă ce răspundea într-o odaie, înlăuntrul odăii află niște bătrâni, cari aveau înaintea lor grămădite niște cărți vechi și voluminoase, în cari ei se adânciseră cetindu-le și mai vorbeau încetșor între sine. Copilașul Iisus privindu-i cu atențiune, își zicea: „Aceștia anume mi-ar putea desluși pricina ce mi-a cucerit sufletul din momentul ce am intrat aci”. Unul dintre bătrâni, observându-l zicea: „Dar acest băiat ce caută în acest loc?” Altul strigă răstit: „Ieși de aci, băiete!” Însă un al treilea, mai bătrân și cu barba albă și privirea blândă, zice încetșor: „Lăsați-l în pace pe băiat, că doară nu ne conturbă”. Iisus se așază în apropierea lor și ascultând la cuvintele lor, că ei vorbeau despre marele Făcător a toate, dar — totuși — nedumerit, nu-și putea da seamă ce vreau ei.

Dela o vreme își ia îndrăsneala și îi întreabă de rostul sfătuelii lor, și fiindcă unii dintre bătrâni erau prevenitori, îi răspundeau bucuroși și îl mai și ispiteau cu drag, dar așa că ulterior îi admirau agerimea minții.

Maria, mama lui, îl căuta cu stăruință, dorind să se reîntoarcă la Nazaret; dar în zadar era osteneala ei, că alergând o zi și două, nu-l nimerea. Inima ei de mamă era cuprinsă de teamă, căci copilul ei pân'aci nu-i pricinuisse vr'o neplăcere și era ascultător, iar ea își zicea, că — Doamne ferește — nu cumva l-o fi luat vr'un străin, că fiul ei era frumos și drăgălaș, ori l-o fi răpit nescari făcători de rele.

Și, sărmana de ea, întreba și cunoscuți și necunoscuți: „Nu cumva ați întâlnit pe Iisus al meu?” Și amarnic se tânguia.

Pe înserate, în ziua a treia, iarăși se reîntoarce la templu, dar acolo era întunec mare, căci toți plecaseră la casele lor, și ea începu a plânge.

Cu teamă și sfioasă se apropie de perdeaua cea mare, că observase ea aci o licărire de lumină, și intră în odaie.

Aci dă ea cu ochii de acei bătrâni și obsearvă și pe Iisus între ei și își recâștigă liniștea că își vede copilul vesel și mulțumit.

Era bucurasă ea, dar totuși dând pe supărata, îi zice: „De ce ni-ai făcut aceasta? Eu și tatăl tău, mult îngrijorați, te căutăm!“ Îi răspunde Iisus: „Nu te supăra mamă iubită, că aici mă simțesc eu acasă; căci trebuie să fiu întru cele ce sunt ale tatălui meu!“ Mamă sa îi zice cu duioșie: „Și eu să plec fără tine?“ Atunci Iisus a pornit cu mamă sa, iar aceasta păstra în inima sa cuvintele copilului ei: „În casa tatălui meu!“

(Urmează)

ȘTIRI

Hirotoniri. Prea Sfințitul episcop a săvârșit zilele trecute următoarele două hirotoniri: *Arsenie Golumba* pentru postul de catihet în *Liubcova* și *Gheorghe Pălean* paroh pentru *Bogollin*.

„**Clerul ortodox a căpătat satisfacție**“. Sub acest titlu cetim în Universul de ieri următoarele:

În comisiunea specială, rânduită de congresul național bisericesc, ca să revadă legea de organizare bisericească, d-l Alexandru Lapedatu, ministrul cultelor, a declarat, în mod categoric, că va aduce de urgență înaintea parlamentului modificarea parțială a art. 19 și 21 din actuala lege, în sensul ca slujitorii bisericii ortodoxe să fie considerați funcționari publici, și să primească prin buget, salarii integrale, iar nu întregiri.

Pe viitor, în noul buget, nu se vor mai defalca din salariile înscrise în buget, folosința pământurilor bisericesti și a caselor parohiale ca și beneficiul epitrafilului, care rămân în folosință în afară de salariu. Acest succes obținut de clerul ortodox constituie un mare câștig, întrucât clerul ortodox va avea o situațiune stabilită prin buget, fără a se mai da loc la interpretări ce nu întăresc prestigiul tot mai puternic și mai luminos al preoțimii noastre.

Distincție. Învățătorul Gheorghe Usonescu din Mehadica de prezent subvezivor de control a fost decorat cu „Medalia cl. II pentru școală“. Populația frunțașei comune Mehadica a sărbătorit, într'un cadru înălțător, acest moment îmbucurător. Învățătorul Gheorghe Usonescu este un element bun, în timpul de oprinare națională a suferit pentru sentimentele sale naționale, de aceea distincția dată e binevenită. Felicitări!

Conferință. Duminecă după amiază am avut bucuria să ascultăm o interesantă conferință. D-l Dr Petru Rămneanțu dela Timișoara a vorbit despre *depopularea Banatului*. Conferința, foarte instructivă și documentată a fost onorată însă de prea puțin public. Din păcate intelectualii din Caransebeș, de cari avem destui, nu dau suficientă atenție acestor conferințe, deși pierd uneori prilejuri de a mai învăța și ei câte ceva. Nu știm cum să mulțumim conferențiarului pentru sesizarea acestei vitale probleme bănățene, așa de frumos espusă în conferința de duminică!

Comunicat.

a) Parohiile să plătească la adresa Librăriei diecezane prețul celor 2 respectiv 4 exemplare Calendare în termen de 10 zile adecă până la finea lunii Februarie a. c.

b) Librăria diecezană se plânge că unele parohii se arată nemulțumite de neprimirea la la timp a comenzilor. Aceasta vine din împrejurarea că uneori parohiile nu se adresează direct Librăriei ci zăbovesc prin intervenția Consiliului eparhial. Librăria răspunde numai de comenzile cerute direct, iar pentru cele făcute prin Consiliul eparhial, oficiile sunt a se adresa iarăși numai Consiliului eparhial, față de care are să răspundă Librăria.

Caransebeș în 19 Februarie 1936.

Consiliul eparhial.

CONCURS.

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa II-a din Banloc protopopiatul Ciacovei devenită vacantă în 8 Decembrie 1935 prin moartea parohului Constantin Doboșan se escrie concurs pe baza decisului Ven. Consiliu eparhial din 21 Decembrie 1935 Nr. 7458 B. — cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jug. de pământ și 3 jug. izlaz, după care alesul paroh va avea să poarte toate dările.

2. Ștola și birul uzitat.

3. Folosința casei parohiale.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze recursele lor instruate conform „Regulamentului pentru parohii“. Prea On. Oficiu protopopesc din Ciacova având a se prezenta până înainte de alegere cu 8 zile, cu prealabila încuviințare a protopopului în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare.

În lista de candidare vor fi luați numai concurenți cari vor prezenta binecuvântarea Prea Sfințitului episcop diecezan de a concura la acest post.

Alegândul preot este obligat a respecta drepturile asigurate pe seama văduvei preotese de Ven. Consiliu eparhial asupra venitului parohiei.

Banloc din ședința consiliului parohial ținută la 29 Decembrie 1935.

Elisei Mureșianu

președinte.

2—3

Petru Chiu

notar.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan* protopop.

Aviz.

Aducem la cunoștință, că

profesorul-pictor

Corneliu Gh. Otonoga

Caransebeș, str. Cloșca Nr. 1-3

execută, în condiții bune și cu deplină garanță, tot felul de **picturi bisericești**.

Dăm mai jos un tablou pentru orientarea binecredincioșilor creștini:

Prăznicare (pe tinichea)

Sf. Nicolae, sf. Ștefan, sf. Dimitrie, Cuvioasa Paraschiva, sf. Teodor, sf. Ioan Botezătorul, sf. Andrei, sf. Ilie, sf. Vasile, sf. Toma, Răstignirea, sfântul Gheorghe . . . . . 25×32 cm. cu 200 Lei
30×40 cm. cu 250 Lei
30×50 cm. cu 280 Lei

Botezul Domnului, Buna Vestire, sf. Petru și Pavel, sfinții Constantin și Elena, Înălțarea sf. Cruci, sf. Gheorghe, sf. Trei Ierarhi . . . . . 25×32 cm. cu 250 Lei
30×40 cm. cu 280 Lei
30×50 cm. cu 300 Lei

Întrarea în Biserică, Nașterea Domnului, Întâmpinarea Domnului, Schimbarea la Față, Floriile, Înălțarea Domnului, Învierea, Încredințarea lui Toma, Nașterea Maicii Domnului, Adormirea Maicii Domnului, Fogorirea Duhului sfânt . . . . . 25×32 cm. cu 280 Lei
30×40 cm. cu 300 Lei
30×50 cm. cu 350 Lei

Punerea în Mormânt (pe pânză) numai icoana . . . . . 50×80 cm. cu 450 Lei
60×100 cm. cu 650 Lei

Icoane pentru steaguri (prapori) pe pânză
cu câte un sfânt . . . . . 40×60 cm. cu 350 Lei
45×70 cm. cu 380 Lei
50×75 cm. cu 400 Lei
cu câte doi sfinți . . . . . 40×60 cm. cu 380 Lei
45×70 cm. cu 400 Lei
50×75 cm. cu 450 Lei
dela trei sfinți în sus . . . . . 40×60 cm. cu 400 Lei
45×70 cm. cu 450 Lei
50×75 cm. cu 500 Lei

Ripizi complet gata dela 700—1000 Lei bucata.

Cruce la ripizi dela 600—1000 Lei bucata.

A se adresa: **Librăriei Diecezane, Caransebeș.**

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană.**

Moara diecezană

din Caransebeș, situată în strada Ovid,
se dă în arendă.

Reflecții primesc informațiuni în cancelaria secției economice a Consiliului eparhial ortodox român din Caransebeș în cursul orelor oficiului.

Obiecte bisericești
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

A apărut

mult îmbogățit,
în a III-a ediție

OCTOIH BOGAT

DE:

GEORGE CĂTANĂ
ÎNVĂȚĂTOR PENSIONAR.

Noua ediție cuprinde pe lângă rânduețile serviciilor divine dela toate sărbătorile, glasuri, podobiile glasurilor, troparele și condacele — rânduiala dela Paști, rânduiala înmormântării, a parastaselor, chemarea Duhului sfânt, etc. etc.

Cartea este îndreptar practic de mult folos pentru preoți și cântăreții de strană. Se poate comanda la:
Librăria Diecezană Caransebeș.

Costul unui exempl. 150 Lei
plus 20 Lei porto postal